

IRÁNYTŰ INTÉZET

Amerikai elnökválasztás 2016 – a jelenleg ismert aspiránsok

Az amerikai politikában közeledik az időpont, amikor eldől, hogy ki indul a következő elnökválasztáson. Hosszú időbe telik ugyanis végrehajtani a „házi feladatokat”. El kell zárándokolni a fontos előválasztási helyszínekre, el kell látogatni a külföldi szövetségeseihez, állást kell foglalni a fontosabb politikai témákban, meg kell kezdeni a kampányszervezet kiépítését, no meg persze nem árt az sem, ha rendelkezésre áll néhány befolyásos és tehetős támogató. Érthető módon elég nehéz az ilyesmit titokban tartani, így legtöbbször már jó előre lehet tudni, hogy kik lesznek a következő elnökválasztás jelöltjei. Nézzük hát, hogy eddig kik leplezték le direkt vagy indirekt módon az indulási szándékukat és milyen esélyekkel futnak neki 2016-nak!

Demokrata Párt

Hillary Rodham Clinton: A demokraták toronymagas esélyese, volt First Lady és külügyminiszter. A tapasztalat és a befolyásos támogatók mellette szólnak, ráadásul az erőforrásai is megvannak hozzá, hogy megnyerjen egy előválasztást. Az is segíteni fogja, hogy nő, ugyanis régóta „benne van már a levegőben” egy női amerikai elnök. A legnagyobb hátránya viszont épp az egyik előnye: veterán politikus ugyan, de egyben nagyon „elhasználódott” is, rengeteg fronton támadható lesz a kampányban, amit az ellenfelei bizonyára ki is fognak használni. Nagyon is lehetséges, hogy megnyeri az előválasztást, az viszont kétséges, hogy képes lenne-e elnökválasztást nyerni.

Joe Biden: Alelnökként ő is rendelkezik befolyásos támogatókkal és tapasztalattal, még ha nem is annyival, mint Clinton. A személyes vagyona viszont jóval kisebb. Férfi, ami további hátrány a demokrata oldalon. Személye ellen viszont sokkal kevesebb támadást lehet indítani, ami mindenképp előnyére válik. Nehéz lesz előválasztást nyerni, ha viszont ez sikerül, már sokkal jobb győzelmi esélyei lennének, mint Clintonnak.

Martin O'Malley: Maryland kormányzója. Igazi liberális politikus, miközben a „nép embere”. Gitározik a saját kelta rock bandájában, de eközben kormányzósága alatt Marylandben legalizálták a meleg házasságát, büntetik a transzszexuális diszkriminációját, megtiltották a halálbüntetést, az illegális bevándorlóknak kedvezményes iskoláztatást vezettek be, szigorítottak a fegyvertartáson, emelték a minimálbért, az állam jobban támaszkodik a szélenergiára és épp mostanában

legalizálják a marihuánát. Ezek a sikerek azonban csak a demokraták számára kedvezek, ráadásul Marylandben érte el őket, ami stabilan demokrata többségű, így az ellenfelei rásüthetik, hogy ezek a sikerek nem is olyan jelentősek. A demokraták számára ettől függetlenül rokonszenves, de ha megnyerné az előválasztást, túlságosan megosztó politikus lenne, nem valószínű, hogy az ingadozó szavazók mellé állnának.

Andrew Cuomo: New York állam 56 éves kormányzója, ha indulni akar, akkor előtte újra nyernie kell a novemberi kormányzó választáson. Eddig nem végezte el az indulás előtt szokásos „házi feladatokat”, bár az indulási szándékát nem tagadta. A republikánusokkal szembeni kemény álláspontjáról ismert: egy ízben szélsőségeseknek nevezte őket és arról beszélt, hogy nincs helyük New York államban. Nem igazán erős jelölt, bár egy ilyen gyenge mezőnyben még ő is befuthat.

Republikánus Párt

Ted Cruz: A radikálisabb republikánusok „üdvöskéje” lehet, ha ügyesen keveri a lapokat, akkor a Tea Party mozgalom támogatását mindenképp birtokolhatja. A radikalizmusa a Republikánus Párton belül erős pozíciót biztosít számára, ráadásul texasi szenátor, ami már önmagában jó ómen a jobboldalon. Komoly hátránya viszont az, hogy az elmúlt évek radikalizmusa „bezárta” őt ebbe a szerepbe, arcvesztés nélkül pedig nem valószínű, hogy ki fog tudni törni innen. Csekély esélye van előválasztást nyerni, az elnökválasztáson pedig szinte teljesen esélytelen. A közbeszéd és a kampány tematizálására viszont biztosan képes lesz, így érdemes rá odafigyelni.

Chris Christie: New Jersey kormányzója egy igazi „Jersey-i” ember, hangos, harsány, balhés politikus. Viharos magánélete, túlsúlya és olaszos stílusa rokonszenves sok amerikainak, ráadásul közismert, hogy jó viszonyt ápol a Demokratákkal is, ami egy elnökválasztáson nagyon hasznos. Több súlyos hátránya is van: tapasztalatlan, hajlamos elszabadult hajóágyú módjára viselkedni, nem rendelkezik megnyugtató mennyiségű pénzügyi erőforrással, ráadásul a közelmúltban korrupciós botrányba is keveredett. Az borítékolható, hogy színfoltja lesz az elnökválasztásnak, de mind az előválasztási, mind az elnökválasztási esélyei kétségesek.

Marco Rubio: Kubai származású floridai szenátor, ami az egyik fő előnye, hisz a billegő, de létfontosságú államot ez biztosíthatja egy elnökválasztáson a republikánusoknak. Relatív fiatal (42 éves) és tapasztalatlan, de a többiekhez képest igen korán elkezdte a készülést. Kifejezetten pragmatikus politikusnak tűnik. Felismerte, hogy a republikánus esélyeket nagyban csökkenti, hogy évről évre egyre torzabb a párt támogatottságának demográfiai és jövedelmi szerkezeti megoszlása. Kubai származása miatt a latinoknak rokonszenves lehet, ami a republikánusok egy nagy gyengeségét orvosolná. Nyitni kíván a középosztály és a kisebbségek felé is. Adócsökkentés párti és aktívabb amerikai kül- és katonai politikát támogat, ami kifejezetten népszerű a jobboldalon. Program alapján jó esélyei lennének egy elnökválasztáson, de nem biztos, hogy elég jobboldali a republikánus szavazók számára. A jelenleg esélyesnek tűnő demokrata jelöltek ellen mindenesetre lenne esélye a győzelemre, kérdéses viszont, hogy megtalálja-e a megfelelő üzeneteket és donorokat, amik előválasztási győzelemhez segíthetik.

Rand Paul: Apja, a mostanra visszavonult Ron Paul nagyon népszerű libertariánus politikus. Libertariánus politikusként győzelmi esélye nincs, de alkalmas arra, hogy az amerikai külpolitikáról és adópolitikáról szóló közbeszédet tematizálja az előválasztás során.

Jeb Bush: Florida volt kormányzója, George W. Bush testvére. Nem biztos, hogy indul, de ha igen, lényegében ugyanaz lesz elmondható róla, mint testvéréről. A pénz és a támogatók megszerzése természetesen nem probléma számára, de kérdés, hogy az amerikai választók akarnak-e egy újabb Bush-korszakot.

Paul Ryan: Viszonylag fiatal (44 éves), de már most hatalmas tapasztalattal rendelkező wisconsini képviselő, a 2012-es választáson Mitt Romney alelnökjelöltje volt. A Költségvetési Bizottság elnökeként évről évre komoly csatákat vív a demokratákkal. Igen erős a pozíciója Washingtonban, ismert, ráadásul népszerű a mérsékelt republikánusok és az ingadozó demokraták körében is. Ha ki tudja védeni a radikálisabb republikánusok támadásait, akkor az előválasztás egyik fő esélyese lesz. Ha túléli az előválasztást, akkor könnyen lehet, hogy ő lesz az Egyesült Államok következő elnöke.

Rick Perry: Texas kormányzója, karizmatikus és jelentős anyagi forrásokkal rendelkező politikus, aki egy ideig Mitt Romney fő kihívója volt 2012-ben. Bár komoly erőforrásokkal és befolyásos támogatókkal rendelkezett, programja nem volt megalapozott tartalmilag, ami végül az azóta „oops pillanatként” hírhedté vált katasztrófához vezetett, amikor világossá vált, hogy a saját politikai és gazdasági programjával sincs tisztában (link: <https://www.youtube.com/watch?v=0uvmKnFY4uk>). Nem valószínű, hogy megnyeri az előválasztást, ugyanis a tartalmi kérdésekben végzetesen leszerepelt az előző előválasztáson. Teljesen leírni mégsem szabad, mert ha elég sokáig bent marad és szerencséje van (a nagy esélyesek kigolyózzák magukat), akkor befuthat. Elnökválasztáson nem valószínű, hogy több esélye lenne, mint Mitt Romney-nak volt 2012-ben.

Rick Santorum: Az 55 éves volt pennsylvaniai politikus nagyon népszerű, ráadásul 2012-ben bizonyította, hogy kivételes módon ért a kampányoláshoz, amikor Mitt Romney-hoz képest szinte nincstelenként képes volt 11 előválasztási fordulóban nyerni. Előnye az, hogy egyaránt elfogadható a republikánusok és az ingadozók szemében, a hátránya viszont az, hogy katolikus, jelenleg nem képviselő, szenátor vagy kormányzó, ráadásul anyagilag sem áll túl jól. Nem számít nagy esélyesnek, de ha valakit, akkor őt nem szabad leírni.

Összegzés

A Demokrata Párt hatalmas előnnyel indul, hisz az elmúlt évek demográfiai és jövedelmi szerkezeti folyamatai az ő esélyeiket javítják. Ahogy Mitt Romney fogalmazott: „az amerikaiak 47%-a úgyis az elnökre fog szavazni, mindegy, hogy mi történik.” Ez akár elég is lehetne a demokratáknak, de van egy bökkenő. A Demokrata Párt jelenleg akut jelölthiányban szenved. A jelenlegi jelöltek egyike sem Obama, a nagy esélyesük az a Hillary Clinton, aki már „túl sok csatában” vett részt az elmúlt években.

Ez lehet a Republikánus Párt nagy esélye. Nekik nem okoz problémát a színvonalas jelöltek megtalálása, ami miatt borítékolhatóan főni fog még a feje a demokrata jelölteknek. Ha a GOP az előválasztáson képes lesz kiállítani egy olyan jelöltet, aki elég mérsékelt ahhoz, hogy megszólítsa az ingadozókat, elég republikánus ahhoz, hogy megszólítsa az elkötelezett jobboldaliakat és elég kevés támadási felületet nyújt ellenfelének, akkor jó eséllyel a republikánusok fogják adni az Egyesült Államoknak a következő Elnököt.